

POLSKA ORGANIZACJA PRACODAWCÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Warszawa, dnia 30 września 2023 r.

POPON/PRAW/10/2023

Szanowny Pan
Krzysztof Michałkiewicz
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu
Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Szanowny Panie Prezesie,

Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych zwraca się z uprzejmą prośbą o interpretację przepisów ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 100, z późn. zm.) – ustawy o rehabilitacji, w zakresie stosowania przepisów covidowych do umów o rozłożenie na raty należności do PFRON.

Zgodnie z **art. 49f ust. 3f ustawy o rehabilitacji**, w przypadkach, o których mowa w art. 49f ust. 1 pkt 2 [rozłożenie na raty spłaty należności do PFRON lub odroczenie terminu ich płatności, w drodze umowy], ustala się opłatę równą sumie 200% podstawowej stopy oprocentowania kredytu lombardowego, ustalonej zgodnie z przepisami o Narodowym Banku Polskim, i 2%, z tym że stawka ta nie może być niższa niż 8% ani od stopy oprocentowania kredytu, który dłużnik mógłby uzyskać na zasadach rynkowych.

Ponadto, zgodnie z **art. 49f ust. 3g ustawy o rehabilitacji** w razie uchybienia któremukolwiek z terminów zapłaty należności określonych w umowie ulega ona rozwiązaniu, a należność staje się natychmiast wymagalna wraz z odsetkami naliczonymi w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Jednakże przepisem art. 17 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568) przepisy art. 49f ust. 3f i 3g ustawy o rehabilitacji nie powinny być aktualnie stosowane. Zgodnie z obowiązującym brzmieniem art. 68gf ustawy o rehabilitacji w okresie od dnia 8 marca 2020 r. nie dłużej jednak niż do upływu 6. miesiąca od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii nie stosuje się m.in. art. 49f ust. 3f i 3g ustawy o rehabilitacji.

Na tak zadane pytanie, które zostało skierowane w oświadczeniu senatorskim Pana Andrzeja Kobiaka złożone w dniu 27 sierpnia 2022 r., Biuro Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych odpowiedziało (pismem znak: BON-I.059.24.2022.AFK):

POLSKA ORGANIZACJA PRACODAWCÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. „Przepis art. 68gf ww. ustawy nadal posiadał moc prawną, gdyż stan zagrożenia epidemicznego nie uległ odwołaniu. Wobec tego, nadal nie obowiązuje art. 49 ust. 3f i 3g (...);
2. Biorąc powyższe pod uwagę oraz fakt obowiązywania art. 68gf ww. ustawy, nie można obciążać pracodawcy będącego stroną umowy zawartej z PFRON w sprawie rozłożenia na raty spłaty lub odroczenia terminu płatności obowiązkiem zapłaty tzw. dodatkowej opłaty ani natychmiastowego zwrotu”.

Dlatego też w ocenie Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych zawieranie w proponowanych umowach o rozłożenia na raty należności z tytułu zwrotu SOD takich klauzul, z których wynika dalsze obowiązywanie art. 49 ust. 3f i 3g ustawy o rehabilitacji, jest bezprawne. Co więcej, zalecenie wyśięgowywania części opłaty z danego miesiąca nie wynika z żadnych reguł, zasad czy z samej treści zawieranych z pracodawcami umów. Takie działanie daje podstawę pracodawcy do unieważnienia zawieranych z PFRON umów.

Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 31 marca 2020 r. (druk nr 299, s. 95) **celem art. 68gf ustawy o rehabilitacji jest okresowe wprowadzenie rozwiązania dotyczącego możliwości wyłączenia stosowania przepisów art. 49 ust. 5d, art. 49f ust. 3f oraz 3g oraz art. 56a ustawy o rehabilitacji, tak by realizować cele związane z ratowaniem miejsc pracy przedsiębiorców i nie obarczać ich kosztami zastosowania ulg w spłacie zobowiązań na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.**

Od 1 lipca 2023 r. Minister Zdrowia odwołał stan zagrożenia epidemicznego w Polsce, na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2023 r., poz. 1118). Oznacza to, że przywołane wyżej regulacje przejściowe będą obowiązywały do końca 2023 r.

Dlatego też w okresie od dnia 8 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. przepisy art. 49f ust. 3f oraz 3g ustawy o rehabilitacji (z uwzględnieniem zmian wynikających z art. 39 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym) nie powinny być stosowane. Tym samym, żadna z zawieranych między Prezesem Zarządu PFRON umów o rozłożenie na raty nie powinna zawierać klauzul wskazujących na stosowanie art. 49f ust. 3f oraz 3g.

Biorąc pod uwagę aktualnie obowiązujące przepisy prawa, nie ma aktualnie podstaw, aby pracodawca, będący stroną umowy z PFRON dotyczącej rozłożenia na raty spłaty należności lub odroczenia terminu ich płatności, był zobowiązany do zapłaty tzw. opłaty dodatkowej ani do natychmiastowego zwrotu środków, na

POLSKA ORGANIZACJA PRACODAWCÓW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

podstawie proponowanej mu przez PFRON umowy, gdyż przepis art. 68gf ustawy o rehabilitacji wyraźnie wskazuje, iż przepisy o tzw. opłacie dodatkowej oraz o natychmiastowej wymagalności aktualnie nie obowiązują (art. 49f ust. 3f i 3g). Będą one ponownie obowiązywały dopiero po upływie 6. miesiąca od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego (z uwzględnieniem zmian wynikających z art. 39 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym).

W imieniu pracodawców prosimy o pilne ustosunkowanie się do przedstawionego zagadnienia.

Z wyrazami szacunku

Jan Zając
Prezes Zarządu
Polska Organizacja Pracodawców
Osób Niepełnosprawnych